

Latweefch u Awisses.

Nr. 10. Zettortdeenâ 10tâ Merz 1849.

Pateefigs notikkums.

Preefsch kahdahn neddelahm eenahze kahds Wahzeetis pat pirmâ neddelas deenâ Disch-Dahmes pagastâ eeksch Swarra Jahna mahjahn. Kad nu tas faimneeku mahjâs ne atradde, tad schis faimneeki ar it mihligeem wahrdeem luhdse, lai ta tam sirgu isnohmatu par 15 kap. f. lihds Kruhles muishai jaht. Saimneeze dohmaja sawam faimneekam istapt un tam tabbaka-naudu eegahdaht, un kad nu Wahzeetis wehl zeeti peefohlijahs, to paschu waktaru mahjâs buht, tad schi tam arri to sirgu edewe. Bet kas bija! — Walkars gan atnahze, bet faimneeze ne warreja Wahzeeti sagaidiht mahjâs nahkam. Ohtras deenas walkars arri atnahze un redsi wehl Wahzeetis ne bija redsams. Treshdeen faimneeks no pilfata pahrbrauzis tuhdal feewu waiza: Seelwin mihta, kur irr tas refnais sirgs? Schi nabbadsite dohmaja nu ar melleem zauri istapt, un tadeht schim ta atbildeja: Wihrik mihlais! to sirgu darbineeks darbôs aissbrauze. Saimneeks: Kad tas neprahts warr bes mannas sinnas to darriht?! — Sirfnia mihlais, atbild faimneeze, Zehkabs (prohti kalps) par ilgu bija schoricht nogullejees, un winsch manni tad gauscham luhdse, lai winnam to labbo sirgu dohdu, Kad ahtri warretu darbôs steigtees. — Saimneeks faimneeki pahrrahjis paleek arri meerâ; bet kas nu bija taklaki? Walkars klah, darbineeks nahk mahjâs un refno sirgu ne pahrbrauz wifs. Saimneeks kalpam nu it bahrgi usblahwe wifsu: Kur tu to sirgu likki? To dsirdoht feewai jaw sahze kahjas trihzeht un drebballi tai lihds pat kahju papehscheem gahje. Schi nu redsedama, Kad nu wifsi galli kohpâ, un zittadi wairs ne warreja isgrohsites, waijadseja nu taisnibu teikt, Kad Wahzeetim sirgu isnohma-

juse, un tas wehl ne effoht atpakkal nahzis. Kahdus garris pahtarus nu faimneeze no wihra par to dabbuja, to tu tak jaw lassitajs mihlais warresi pats dohmaht. Saimneezei behdas wehl leelakas tappe, kad pehz pahri deenahm isdsirdeja, Kad Wahzeetis to sirgu Kalletu Preedeneeku frohgâ ar tschigganu ismainijis un 5 rubbulus f. peenehmis, un pehdigi tschiggans atkal to paschu sirgu wehl ar Kalletu faimneeku ismihjis. — Wahzeeti gribbejuschi arri tai paschâ frohgâ zitti frohga brahlischî par tschigganu wirfneeku uszelt. — Eik jaw arri buhtu to gohdu ispelnijis!!

Dafch no jums, mihti lassitaji, scho notikkumu islassijuschi pee fewis dohmahs: Nu tahdi notikkumi dauds reis preefschâ nahk; kas nu tahdus neekus awises liks? — Bet talabbaid jaw arri to usrakstiju, mihlais lassitajs, Kad tahdi mulka stikki dauds reis preefschâ nahk un dascham leelas behdas irr tadeht usnahkuhsas, un dasch nemeers tadeht irr zehlees. Es pats faimneeks buhdams, un tai faimneezei kaimindâ mahjodams, Kad schis wifs notizzees, wifsi ejmu labbi pats redsejis, kahdas behdas un pahrmeschanas ta nabbaga feewa farwa sirga deht turrejuse, lihds atkal ar mohkahn to rohkâ dabbuja. Winna patti manni schehlodamees fuhdsejabs, Kad zittâ reise wairs til multiski ne darrischoht; bet manni arri luhdse, lai to notikkumu wehl zitteem par mahzibû usfihmejoht; tad nu es no schi notikkuma jums mihti tautas brahli, bet wifswairak jums faimneekem un faimneezehm warru schihs mahzibas no ta peemest:

- 1) Kad ne buhs mahjâs nelahdus sweschus nepasihstamus zilwetus peeturreht, nedstahdeem ko isnohmaht jeb tappinaht, jo

tee daudsreis tik us blehdibahm iſeet, un labbu firdi ar nepateizibu makſa.

- 2) Ka faimneezehm ne buhs ne kād bes fain-neeka finnas jeb wehleſchanas ko darriht, jo zaur tam tik zellahs eenaids, dumpis un neustizziba wīnu starpā.
- 3) Ka ne buhs ne kād, kād ko kāhds fl̄kti darrijis, wehl ar melleem gribbeht islah-piht; zaur tam tik wairak to pirmēju wainu leelaku padarra un fewim gruhtaku sohdu uskraujahs, jo ar melleem tak ne warr nezik tahtu tik, jo teem irr diktī ihfaſ kahjas.

Disch-Gramſdes fainneeks
Gaufche Girts.

Ehrmiga rehlinafchana.

Kāhds algadſis no turriga fainneeka pirkē gohwi par 30 dahldereem ar ſchahdu finnu, ka weenu puſſi makſas wiſch tam gribbeja lihdsi-naht ſtaidrā naudā un ohtru puſſi atſtrahdaht. Kāhdā deenā ſchis algadſis ſtrahdaja ſchluhnī weens pats un ne finnaja wiſſ, ka fainneeks aſſ durwim kluffinam aiflühdis luhkoja, ka wiſch ſtrahdajoht. Us ween reis wiſch ſahk pee ſewis tā runnaht: „Atnemm weenu no di-weem, tad paleek trihs; diwi no diweem, tad paleek tschetri; trihs no diweem, tad paleek peezi; un atkal peezas no diweem, tad paleek ſeptini. Tā tas irr un man rāhdahs, ka to gohwi fainneekam ne maſ ne ſpehſchu aifmak-faht.“ — Saimneeks to wiſſu dſirdejies gahje ſchluhnī eelfchā un us to algadſi tā teize: Ko tu tē tā tik ehrmigi rehlinaji? Algadſis atbil-deja: „Ehrmigi gan rehlinaju, bet tomehr rit-tigi.“ Us to fainneeks teize: Ja tu man ſtai-dri warri parahdiht, ka effi riktigi rehlinajis, tad tew to gohwi atſchlinkoſchu. Algadſis tuhlin nehmahs tā runnaht: „Redſeet, nu jaw peezi gaddi buhs, ka eſmu apprezzeeſ: pirmā gaddā manna ſewa dſemdeja weenu behrnu, tas irr weens no diweem un paleek trihs; ohtrā gaddā ta atkal weenu behrnu dſemdeja, tas irr diwi no diweem, paleek tschetri; trefchā gaddā

tai atkal dſimme behrns, tas irr trihs no di-weem, paleek peezi, un zettorta gaddā Deewoſto apdahwinaja ar dwihiſcheem, tas irr peezi no diweem, paleek ſeptini. Tā nu man ſeptini ehdaji ja-usturr, un zaur tam man bail, ka ne ſpehſchu jums to gohwi aifmakfaht.“ — Saim-neeks nu gan laſſija galwu, bet taſ bija wihrs, kaſ wahrdū turr un ſcheliga ſiſds tam arri bija. Tadehſt wiſch tam algadſim tuhlin aif-makfaſa wiſſu darbu, ko jaw bij ſtrahdajis par to gohwi un wiſſu to parradu atlaide.

— s — n.

Wahrdi, par kurreem teift
lihka ſpreddiki.

Kāhds karra-wirsneeks, kaſ par besdeewigu un negantu zilweku bij paſihſtams, nogahja pee mahzitaja, kād tas patlabban ſataiſſahs lihka-ſpreddiki faſſiht. Gribbedams mahzitaju tā kā pahrjohkoht; ſchis uſpraffija: „Ko doh-majeet, mahzitajs, kād es nomirtu, par kāh-deem wahrdeem gan juhs pee manniſ to lihka-ſpreddiki faſſitu?“ Mahzitajs tuhlin un ittin meerigs tam atbildeja tā: Par kāhdeem bihbeles wahrdeem jaw gan es ne warretu juhſu lihka-ſpreddiki turreht, jo juhs ſawā dſihwes-laika bihbeli ne eſſet ne maſ zeenijufchi; bet par muhſu tizzibas apleezinaſchanas wahrdeem gan, jo us teem tak eſſat kriſtihts — un ta-dehſt es nemtu no ohtra tizzibas-lohzelka tohs wahtdus: „nom irris, aprakts, ſemmi ēkahpis eelfch elles.“

A. L.

Kā bihbele laudis famaita.

Kāhdam baggatam muifchneekam bija dauds kalpu un kalponu. Pee ſcha muifchneeka atnahze wihrs, kaſ dahwanas laſſija preekſch bihbeles bee-dribas, un muifchneeks makku ne ſcheloaſ. Tā pat ari ohtru reis wiſch dewe un wiſſa kalpi un kalpones darrija tāpat. Bet kād tas wihrs trefchu reis atnahze, tad muifchneeks wairſ ne

ka ne dewe. Kad tas dahuwanu lassitais scho jautaja, kalabb tad nu wairs ne dohdoht, tad schis atbildeja: „Kapehz tad buhschu doht, kad nomannu, ka bishbele mannus laudis famaita. Man bij weena pahrleeku labba deenest'meita, kas wissas weetas tschakla un paklausiga bija. Te nu gaddijahs ne fenn, ka kahds zilweks pee man.nahze tadhâ brihdi, kad man ne patikke ar to runnaht, un tadeht schai kalsonei paweh-leju, lai tam sweschaat atfakka, ka es ne effoht mahjâ. Bet schi stuhrgalwe ne gribb manni klausht; un kad es jautaju, kadeht ne, tad winna atbild: „efmu bishbelâ lassijuje, ka mel-loht leels grehks.“ Redseet nu, ka tas irr un tadeht es buhtu leels geckis, kad es wehl ko dohtu preefsch tahdas grahmatas, kas manus laudis famaita.

A. L.

Kà warr zellu pa-ihfinah.

Lai gan Schihds pasihstam par teem stoh-paleem zilwekeem, tad tomehr arri gaddahs, ka Schihds daschu reis brauz ar pasti. Ta nu reis gaddijahs, ka baggats Schihds pee pastes-namma atbrauze ar diweem firgeem preefsch karrihets. Scho nu pastes-kungs usrunnajata: „No schejenes juuns janemm trihs firgi, jo te tas zelsch eet prett kalmu, un bes tam tas zelsch nu pat irr par jaunu willehcts. Bet ar trim firgeem braukdami juhs arri pa trim stundahm tifheet gallâ.“ Schihds: Zik ahtri es tad tiktu gallâ, kad nemtu 4 firgus? Pastes-kungs: „Tad par 2 stundahm zellu beigfeet.“ Schihds: Un ar 6 firgeem? Pastes-kungs: „Pa weenu paschu stundu.“ Schihds: Woi sinneet ko, juhdseet 8 firgus preefschâ, tad es tuhlin buhschu gallâ, un ne buhs ne mas jabrauz.

A. L.

Usklaufees johkus.

Krohga-brahlights pilna reibumâ swehdeenas wakkara no krohga laukâ isgahjis, eerauga

mehnefs pilnu un spohschu pee debbefs-weltwes spihdam. Schis mehnefs redsedamas ta laip-nigi to usfmeijam, tam usfauz: „Ko nu tu mihlais mehnefs ta dicti uspuhtees, kad tu par 4 neddelahm weenreis effi pilns; rau! ka es ne uspuhchohs, kas es ikdeen a s pilns esmu.“

E. F. S.

Dseefmas, pee behrninu kristischanas dseedamas.

Preefsch kristischanas.

Meld.: Es pee Jesu tucreschohs.

1.

Swehti, Lehws, scho behrninu,
Ko mehs nessam Lawâ preefschâ.
Usnem, Jesu, masinu,
Kas pee Lewim nahkt gribb eelschâ.
Lu pats fauzi mihligi:
„Nahzeet klah, juhs behrnini!“ —

2.

Wahjsch bes spehla gull winsch te;
Tu tam spehks un stiiprums effi,
Paleez pee ta tur un scè;
Schehlo, polihds, glabbi un nessi;
Ka tas warr pehz dsihwjoht
Tewi teift lihds nonurstoht.

3.

Lai Lawâ gars us wiann friht,
Lai pee Laweem mahrdeem ferrahs.
Lawus lai pee ta ne peemib,
Lai eeksch Lawahm wahtim twerrahs.
Veedohd, kad wiach nosiegsees,
Dohd tam Garrâ peenemtees!

4.

Meera - leelskungs, Pessitojs,
Ak atsemde to no jauna.
Sargi, Jesu mihlakais,
To no grehkeem un' no kauna.
Lai tas zaur scho kristibu
Tihrs no grehkeem paliktu.

5.

Usnem, Lehws, scho behrninu,
Aldohd winnam Lawu gihmi.

Gannin! peenennim jehriau,
Gespeed schim nu Tawu sibni.
Waddi to, ka Tawas winsch irr,
Debbess-zellu tam peeschkirk!

Pehz kristifchanas.

Meld.: Rā spohschi spihd mans Jesulinisch.

1.

Kungs Jesu, dahrgais Pestitaja,
Tu sroektais behrnu mihlotais,
Mehs Lewi luhdsam, teizam.
Ak, galva, peenennim lohzelki,
Ko mehs Lew taggad sroektijschi;
To Tawas rohlas dohdam.
Nu tad —
Ne kad —
Kungs! ne atstahj;
Bet to pahrstahj,
Kas nu krischts,
Un zaur Lew' no grehleem schkiftihts.

2.

Lai tas nu pee-aug augumā,
Peemihlibā un gudribā,
Teem wezzakeem par preeku.
Ka winsch pareisi pamahzihts,
Pehz Tawa prabta nowaldihts,
Barr mantoht Tawu gohdu.

Wissu —
Labbu —
Tu doht warri,
Nu tad darri
Kungs! to svehtu
Un us debbes isredsetu.

E. F. Schönberg.

Teesas fluddinachanas.

Us Dobbels aprinka teefas parwehleschanu taps ta atstahta manta ta scheit nomirruscha Grenzumuischass mohderneeka Gottfried Stiller tai 28tā Merz f. g. pee schihs pagasta teefas wairakohslitajom uhtrupē pahrdotta. Leelas Platones pagasta teesa, tai 25tā Webruar 1849. 3

(L.S.) Kristap Pahlin, pagasta wezz.
(Mr. 22.) J. Grün, pagasta teefas strihw.

Wissi tee, kani kahdas taisnas parradu prassischanas buhtu pee tahs atstahtas manta ta nomirruscha Krohna Oscheleijes fainneka no Kauschu mahjahn, Janna Reekstia, tohp zaur scho usaizinati, diwu mehneschu starpā no appakschā rakslitas deenas pee Krohna Pravinas pagasta teefas peeteiktees, jo wehlak nerweenu wairs ne klausih. Pravinas pagasta teesa, tai 17tā Webruar 1849. 2

(Nr. 124.) + + + Mikkel Lekke, peesebdetajs.
Pag. teef. strihw. weetā A. Schneiders.

Zittas fluddinachanas.

Tai 20tā Webruar walkarā irr us ta zella no Ribgas us Jelgawu no Olainas Zahnu krohga melns sirgs sagts, kaltas ittin jaunās nemablatas kammanās ar labbeem freewu rishkeem, bruhnu freewu lohku un pihtu filsnu grohschu eejuhkts. Tas sirgs irr 7 gaddus wezz, melns, missas 4 kahjas baltas, us krusta labba pussē winnam irr leela balta strihpā un us freisa preeksch-piezzā leels balts plekkis, aste tam irr ihsa; winsch irr labbi barrohts un winna wehrtiba 45 rub. f. Tannis kammanās bija 7 kreima enkures, dekkis no melnahm un pellekahn eggehīm pihts, 2 jaunas johstas, 1 pahris kurpu, 5 mahrzinās kappejas un 10 mahrzinās zulkura. Tas saglis bija jauns zilvels, Wahzu drahnās gehrbts, un irr us Jelgavas pusti brauzis. Kas par scho sirgu Emburgas mohderneekam Pehterfohnam taisnu finnu dohd, dabbu 5 rub. f. pateizibas naudas.

Vichlau kunga fabrikē Träfdesmuischā pee Ribgas warr seewischki pee dīshju tihschanas ar brihwu kohrkeli un 1 rbl. 25 kap. lihds 1 rbl. 50 kap. f. par neddelu darbu dabbuht.

Es zaur scho finnamu darru, ka es sawu ammata weetu no mannas mahjas Svehtes eelā us Leelo eelu, dreimanna Seufferta kunga nammā, ne tahl no tirgus platscha pahrzehlis esmu, un luhdsu ir us preekschu, ka lihds schim, manni ne aismirst. Par labbu darbu galivo mans wahrds. 2

Boelzke, pulsenu-taisitajs Jelgawa.

Wezz-Swahrdes muischas walbischana zaur scho wisseem finnamu darru, ka tas to sroekdeen un pirmdeen pehz wezzeeem Jurgeem f. g. scheit turramis sirgu un lohpu-tirgus scho gadd astonas deenas wehlak, prohti tai 2 trā Mei f. g. taps turrehts. Wezz-Swahrde, tai 1mā Merz 1849. 3